

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput vigesimum quintum. Jesus Deus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Ebr. 1. 6. Et cum iterum introducit (Deus) primogenitum in orbem terra, dicit, Et adorent cum omnes Angeli Dei.

Apoc. 1. 4, 5. Gratia vobis & pax à Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum.

CAPUT XXV.

Jesús Deus.

GEN. 19. 24. Igitur Dominus pluit super Sodomam & Gomorrhamb sulphur & ignem à Domino de celo.

Psal. 44. 7, 8. Sedes tua, Deus, in seculum seculi: virga directionis, virga regni tui. Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem: propterea unxit te, Deus, Deus tuus oleo laetitiae pra consortibus tuis.

Psal. 109. 1, & seq. Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextris meis Ex utero ante luciferum genui te.

Isa. 7. 14. Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum: ecce Virgo concipiet, & pariet Filium; & vocabitur nomen ejus Emmanuel.

Isa. 9. 6. Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis, & factus est principatus super humerum ejus; & vocabitur nomen ejus Admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuris seculi, princeps pacis.

Isa. 25. 6, & seq. Praecipitabit mortem in sempiternum, & auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie, & opprobrium populi sui auferet de universa terra, quia Dominus locutus est. Et dicit in die illa, Ecce Deus noster iste, expectavimus eum, & salvavit nos; iste Dominus, sustinuit eum, exultabimus & letabimur in salutaribus ejus.

Isa. 35. 4, & seq. Deus ipse veniet, & salvabit vos. Tunc aperientur oculi caecorum, & aures surdorum patebunt: tunc saliet sicut cervus claudus, & aperta erit lingua mutorum.

Isa. 40. 3, & seq. Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini, rectas facite in solitudine semitas Dei nostri. Dic civitatibus Juda, Ecce Deus vester, ecce Dominus Deus in fortitudine veniet, & brachium ejus dominabitur: ecce merces ejus cum eo, & opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit, fetas ipse portabit. Quis mensus est pugillo aquas, & celos palmo ponderavit? quis appendit tribus digitis molem terra, & libravit in pondere montes, & colles in statera? quis adjuravit spiritum Domini? aut quis consiliarius ejus fuit, & ostendit illi?

Isa. 45. 14, 15. Haec dicit Dominus, Labor Aegypti, & negotiatio Ethiopia, & Sabaim viri sublimes ad te transibunt, & tui erunt:

MATTH. 3. 3. Hic est enim (Johannes) qui dictus est per Isaiam Prophetam dicentem, Vox clamantis in deserto, parate viam Domini, rectas facite semitas ejus. Et Marc. 1. 1, & seq. & Luc. 1. 76.

Joh. 1. 1. In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum.

Joh. 5. 18. Propterea ergo magis querebant eum Judaei interficere: quia non solum solvebat sabbatum, sed & Patrem suum dicebat Deum, aequalem se faciens Deo.

Joh. 10. 30, & seq. Ego & Pater unum sumus Responderunt ei Judaei Tu homo cum sis, facis teipsum Deum. Respondit eis Jesus Quem Pater sanctificavit, & misit in mundam, vos dicitis, Quia blasphemias, quia dixi, Filius Dei sum.

Joh. 14. 1, & seq. Creditis in Deum, & in me credite Si cognovissetis me, & Patrem meum utique cognovissetis, & à modo cognoscetis eum, & vidistis eum. Dicit ei Philippus, Domine, ostende nobis Patrem, & sufficit nobis. Dicit ei Jesus, Tanto tempore vobiscum sum, & non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt & Patrem.

Joh. 16. 15. Omnia quaecumque habet Pater, mea sunt. Et Joh. 17. 10.

Joh. 20. 27, 28. Deinde dicit Thome, Infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum, & noli esse incredulus, sed fidelis. Respondit Thomas, & dixit ei, Dominus meus, & Deus meus.

Act. 20. 28. Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquirit sanguine suo.

Rom. 9. 5. Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in secula.

Rom. 14. 10, 11. Omnes enim stabimus ante tribunal Christi, scriptum est enim, Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu, & omnis lingua confitebitur Deo.

1. Cor. 10. 9. Neque tentemus Christum, sicut quidam eorum (Patrum nostrorum, Num. 21. 5.) tentaverunt, & à serpentibus perierunt.

Gal. 1. 1, 11, 12. Paulus Apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jesum Eec ij

post te ambulabunt, vincti manibus pergent, & te adorabunt, neque deprecabuntur. Tantum in te est Deus, & non est absque te Deus. Verum es Deus absconditus, Deus Israël Salvator.

Isa. 48. 12, & seq. Audi me Jacob & Israël quem ego voco: ego ipse, ego primus, & ego novissimus. Manus mea mensa est caelos, ego vocabo eos, & stabunt simul. Accedite ad me, & audite hoc: non a principio in abscondito locutus sum: ex tempore antequam fieret, ibi eram: & nunc Dominus Deus misit me, & Spiritus ejus.

Isa. 51. 16. Posui verba mea in ore tuo, & in umbra manus meae protexi te, ut plantes caelos, & fundes terram, & dicas ad Sion, Populus meus es tu.

Jerem. 23. 5, 6. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen justum, & regnabit rex, & sapiens erit, & faciet iudicium & justitiam in terra. In diebus illis salvabitur Juda, & Israël habitabit confidenter: & hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus justus noster. Et Jerem. 33. 1, 16.

Bar. 3. 36, & seq. Hic est Deus noster, & non estimabitur alius adversus eum. Hic adinvenit omnem viam disciplinae, & tradidit illam Jacob puero suo, & Israël dilecto suo. Post haec in terris visus est, & cum hominibus conversatus.

Hab. 3. 38. Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in Deo Jesu meo.

Zach. 2. 8, & seq. Haec dicit Dominus exercituum, Post gloriam misit me ad gentes, quae spoliaverunt vos: qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei: quia ecce ego levo manum meam super eos, & erunt praeda his qui serviebant sibi; & cognoscetis quia Dominus exercituum misit me. Landa, & letare filia Sion; quia ecce ego venio, & habitabo in medio tui, ait Dominus. Et applicabuntur gentes multae ad Dominum in die illa, & erunt mihi in populum, & habitabo in medio tui: & scies quia Dominus exercituum misit me ad te.

Zach. 12. 10. Et effundam super domum David & super habitatores Jerusalem spiritum gratiae & precum: & aspicient ad me quem confixerunt, & plangent eum planctu quasi super unigenitum, & dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti.

Malach. 3. 1. Ecce ego mitto Angelum meum, & preparabit viam ante faciem meam: & statim veniet ad Templum suum Dominator quem vos quaritis, & Angelus testamenti quem vos vultis.

Christum, & Deum Patrem. Notum enim vobis facio, Fratres, Evangelium quod evangelizatum est a me, quia non est secundum hominem: neque enim ab homine accepi illud, neque didici, sed per revelationem Jesu Christi.

Philipp. 2. 5, 6. Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se equalem Deo.

Col. 1. 15, & seq. Qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis creature: quoniam in ipso condita sunt universa in caelis & in terra, visibilia & invisibilia, sive Throni, sive Dominationes, sive Principatus, sive Potestates; omnia per ipsum & in ipso creata sunt, & ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant.

Ebr. 1. 2, & seq. Novissime diebus istis locutus est nobis in Filio, quem constituit heredem universorum, per quem fecit & secula. Ad Filium autem, Thronus tuus, Deus, in seculum seculi, virga aequitatis, virga regni tui. Dilexisti justitiam, & odisti iniquitatem; propterea unxit te, Deus, Deus tuus oleo exultationis praecipuis tuis. Et, Tu in principio, Domine, terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt caeli, ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes ut vestimentum veterascunt, & velut amictum mutabis eos, & mutabuntur. Tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

1. Joh. 5. 7. Tres sunt qui testimonium dant in caelo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus: & hi tres unum sunt.

1. Joh. 5. 20. Scimus quoniam Filius Dei venit, & dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum, & simus in vero Filio ejus. Hic est verus Deus, & vita aeterna.

Apoc. 1. 7, 8. Ecce venit (Jesum Christum) cum nubibus, & videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt, & plangent se super eum omnes tribus terrae: etiam, amen. Ego sum Alpha & Omega; principium & finis, dicit Dominus Deus, qui est, & qui erat, & qui venturus est, omnipotens.

Apoc. 4. 8. Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus omnipotens, qui erat, & qui est, & qui venturus est.

I. Disputatur de significatione vocabuli אל, Isa. 7. 14. & 9. 6. II. Disputatur de significatione vocis יקרא, Isa. 9. 6. III. Disputatur de significatione vocis ירעך, Isa. 9. 6. IV. A Judæorum fraudibus vindicatur Zach. 12. 10. V. Judæi Messie יהוה confessi sunt.

I. **N**ON hic referre instituo quæcumque adversus horum temporum Samosatenos à recentioribus Theologis feliciter disputata sunt. Nihil magis ea mihi repetere consilium est, quæ Propositione septima disseruimus, cum ea fere vaticinia, quibus contextum est hoc caput, Christi prænantia esse probaremus: nec ea referre, quæ à Kimchio & Lipmanno sunt opposita, ut præcipuas quasdam ex alatis hoc capite prædicationibus Christo Jesu detraherent: cum solidis responsionibus jam ab aliis excepta sint. Proponam duntaxat pauca quædam, quæ ad hanc Parallelismi nostri partem illustrandam pertinent, in qua Christi Jesu divinitatem ex utriusque Testamenti consensu asseruimus. Ac primum adversus splendendum illud ex nono Isaia capite vaticinium, in quo futurum prænantur, ut Parvulus ille, quem Messiam esse declaravimus in Propositione septima, appelletur *Deus*, אל; & adversus alterum ex Prophetæ ejusdem septimo capite, in quo prædicitur futurum ut Filius ille ex Virgine nascendus, quem & Messiam esse evicimus, vocetur *Emmanuel*, hoc est, *Nobilis Deus*; opponunt Judæi, eorumque gregalis Bodinus, vocem אל, nihil aliud sonare, quam *fortem, robustum, & potentem*, proptereaque principibus interdum & optimatibus aptari. Cujus exceptionis levitatem vel ipsa Isaia verba manifesto apernunt: *Et vocabitur nomen ejus Admirabilis, consiliarius, Deus fortis*, אל נבוך. Si אל נבוך hic significat, quid attinebat vocem נבוך subicere, cui idem inest intellectus? Scio Aquilam & Symmachum vertisse ירעך, δωατος, Theodotionem vero, ירעך, δαυδς. Verum quid à Profelytis Judæis Aquila & Theodotione, quid ab Ebionita Symmacho fidei expedemus? His opponimus Septuaginta Interpretes, qui sic reddiderunt verba ista, *Deus, robustus, potens*. Ita quidem habet Aldina editio, ita Complutensis, ita vetustissimi Patres Irenæus & Ignatius, ita Eusebius, testimonium hoc conceptum referunt. Procopius quoque vocabulum δαυδς, extare apud Senes Septuaginta diserte testificatur. Quamobrem Aquilam falsi merito accusat Theodoretus, quod Ebraica אל נבוך, reddiderit ירעך, δωατος, cum reddere debuisset δαυδς ירעך. Rem vero plane conficit, quod observat Procopius, ipsa hæc verba אל נבוך, in sequenti capite ad Deum manifeste referri. Hic enim locus, quod controversus non esset, adulteras Interpretum manus non sensit. Certe dictio אל in sacris Codicibus sæpe Deo tribuitur, vel idolis, quæ pro Diis ab Ethnicis habentur. Nec alii præterea quam Deo adscribi, optime à Pagnino observatum est. Unicuique excipit locum, qui est in tricesimo primo capite Ezechielis, ubi Chaldæorum rex, אל נבוך appellatur. Quamquam & illic Munsterus & Vatablus legunt, אל נבוך, hoc est, *Fortis gentium, in gentes potestatem habens*. At אל, quod ab אל arcessunt plerique, alii ab אל per contractionem fieri volunt, ut ירעך à ירעך.

Disputatur de significatione vocabuli, אל, Isa. 7. 14. & 9. 6.

Bodin. De abl. rectum subl. arcans, libr. 3.

Iren. libr. 4. cap. 66. Ignat. Epist. ad Antioch. Euseb. Dem. libr. 7. & 9. Procop. in Isa. 9. 6. Theod. in Isa. 9. 6. Pagn. Theol. in Isa. 9. 6. Ezech. 31. 21.

II. Ad infringendum loci hujus robur, aliam quoque Judæi fallaciam excogitarunt: nam יקרא, quod vertendum est, *Et vocabitur*, ipsi reddiderunt, *Et vocabit*, totamque pericopen sic interpretati sunt, *Et Admirabilis, consiliarius, Deus fortis, Pater futuri seculi, vocabit eum Principem pacis*. Ergo isti, אל significare sentiunt *Deum*, & in congruones suos proxime castigatos incurrunt. Verum est dictionem יקרא, pro diversitate punctorum, vel activam vel passivam significationem habere; sæpius tamen passivam. Cur autem hic activam inesse velint, nullam probabilem causam asserre possunt. Nam quo nobis approbantur argumento, hoc potius modo intelligendum esse locum hunc: *Et admirabilis, consiliarius, Deus fortis, Pater futuri seculi, vocabit eum Principem pacis*, quam isto: *Et admirabilis, consiliarius, Deus fortis, vocabit eum Patrem futuri seculi, Principem pacis* vel illo: *Et admirabilis, consiliarius, vocabit eum Deum fortem, Patrem futuri seculi, Principem pacis*; aut hoc denique: *Et admirabilis vocabit eum consiliarium, Deum fortem, Patrem futuri seculi, Principem pacis*. Quam igitur gratis nobis dant interpretationem, gratis possumus repudiare. Verumtamen sine fidejussoribus tantum nobis non arrogamus. Ergo Septuaginta Senes verterunt, καλεσει, *vocatur*; Aquila, ἐκκλησει, *vocatus est*, juxta Eusebium, nam juxta Procopium vertit, ἐκκλησει, *vocavit*, juxta alios, καλεσει, Symmachus, καλεσει, *vocabitur*.

Disputatur de significatione vocis יקרא, Isa. 9. 6.

Euseb. Dem. libr. 7. Procop. in Isa. 9. 6.

III. Legitimum præterea prophetiæ hujus sensum obtundit Grotius, cum verba hæc: יקרא אל נבוך, sic vertenda autumat, *Consultator Dei fortis*, ab Interpretum omnium auctoritate desciscens, qui reddunt, *Consiliarius, Deus fortis*. Septuagin.

Disputatur de significatione vocis

τα, σύμβολος, θεός ἰησοῦς, ἀξιομαχίας: Aquila, σύμβολος, ἰησοῦς, δωατός: Theodotion, βουδωτων, ἰησοῦς, δωατός: Symmachus, βουδωτων, ἰησοῦς, δωατός: Deinde vocem hanc יי, usurpare consueverunt Scriptores sacri, in eum qui consilium dat, non qui petit: nec unum puto facile reperiri posse locum, in quo eum obtineat sensum, quem hic ipsi Grotius affingit. Promptius itaque nobis est interpretationem hanc respuere, quam Grotio nobis eam approbare.

A Judaeorum
fratribus
vindictam
Zach. 12. 10.

IV. Postremum Zachariae testimonium è duodecimo capite fallacis Judaeorum adulteratum est: nam pro eo quod Ebraici Codices habent, והיניו אלי, *Et aspiciet ad me*, legunt, אלי, *ad eum*: nimirum ne idem sit, qui effundit spiritum gratiae, & qui confixus est: sive ne Deus sit qui in crucem actus est, Jesus nempe Dominus noster. Dei quippe solius est spiritum gratiae largiri. Verum falsitatem evincunt Septuaginta Senes qui vertunt, καὶ ἐπιβλέψουσιν εἰς μέ, *Et aspiciet me*; quos sequuntur Syrus & Arabs. Jonathan ben Uziel, ויבטון מן קרתי, *ad verbum, Et rogabunt de ante me*. Nec corruptum Uzieliden causam possunt, cum sic scripsisse eum fateatur R. Selomoh Jarchi. Eandem sequuntur lectionem Thalmudistae in libro Sucha; eandem R. Moses Hadarfan in Berechith Rabba, & Aben Ezra. Cum ergo fraudem hanc non aliam ob causam commentos esse Judaeos liquidum sit, quam ne divinitatem ejus cogere agnoscere, qui fuerat confixus, quemque Messiam esse constabantur, ut inferius suo loco probabitur, patefacta hac fraude & revicta, consequens est, vel Judaeorum iudicio, Deum esse Messiam qui confixus est, & magno planctu comploratus. Praeterea etsi legendum concedamus, אלי, eodem redibit sententia, cum prima persona, si relativum sequatur, per tertiam saepe in his libris exprimitur, ut vere à Grotio observatum est. Sequentia id ostendunt: *Et plangent super eum*, hoc est, *super me*.

Grot. in Zach.
12. 10.

Judaei Messiam
sibi confessi
sunt.

V. Prisci porro Ebraei recentioribus candidiores, Messiae divinitatem in Veteri Testamento clarissimis consignatam monumentis perpexerunt. Alii jam ante nos Rabbitorum collegerunt testimonia, quibus Messiam futurum Deum & hominem praedicarunt, atque ea etiam quibus tetragrammaton Dei nomen in sacris Voluminibus scriptum ad Messiam congruere docuerunt. Item in ea, quam mox excussimus, Isaiae clausula è nono capite, filium illum nascendum, quem אללה Propheta appellat, Deum & Messiam fore Jonathanis Paraphasis aperte significat. Aiunt praeterea Rabbinii verba haec è centesimo septimo Psalmo, sibi Jesum accommodasse: *Exaltare super caelos, Deus*. Saepè etiam Chaldaei Paraphrazae nomen sanctum Dei, יהוה, vertunt יהוה משיח, quod in Messiam, atque adeo in Jesum convenire demonstravimus. Idem & à Philone traditum reperias in libro De somniis. Nec illud preterire decet, quod habetur apud R. Abrahamum Seba, in צרור המור, videlicet vocem כוכב, quae stellam sonat, & à Balaamo ad Messiam praesignificandum usurpata est, cabalistiche nomen יהוה exprimere, cum priores duae litterae כוכב, eundem numerum dent ac quatuor litterae יהוה, nempe XXVI: reliquae duae efficiant numerum XXII, qui numerus est litterarum quibus descripta est Lex Dei, quae tum complebitur cum Messias advenerit. Unde ex Magistri hujus sententia efficitur, Dei simul & Messiae mysterium in una eademque voce contineri, proindeque Messiam Deum futurum. Est praeterea apud Ludovicum Carretum in Libro visorum divinorum, priscos Judaeos, comma hoc Isaiae, quod Messiae ἀελοκρονος est: *Ecce intelliget servus meus, exaltabitur, & elevabitur, & sublimis erit valde*, sic esse interpretatos, *Exaltabitur supra Abrahamum, elevabitur plus quam Moses, & sublimis erit plusquam Angeli ministerii*. Unde colligit Carretus Deum ex horum sententia fore Messiam, cum Deum inter & Angelos medium nihil sit. Ergo Jesus Dominus, Messiam se, ut erat, apud Judaeos ferens, θεομαχος quoque suam praedicabat: *Ego & Pater unum sumus*. Quod indignantes Judaei respondebant: *Tu homo cum sis, facis teipsum Deum*. Validissimum hoc est adversus dogmatis nostri adversarios argumentum: nam vel Jesum fatebuntur fuisse Messiam, proindeque cum seipsum Deum fecerit, Deum fuisse fateri cogentur; nam si non fuisset, quis credat Messiam, virum quippe sanctum & pium, tam nefariae & atrocis impietatis sese alligasse, ut non divinos solum honores ambiret, sed Dei quoque interverteret titulos, sibi que ascisceret? vel Jesum Messiam fuisse negabunt, & necesse saltem habebunt agnoscere, cum se Messiam simul & Deum esse jactaret, haudquaquam id fuisse facturum, nisi Judaeis persuasum fuisse scisset, eum quem expectabant Messiam Deum fore. Ex his quoque Jesu, Judaeorumque, apud Johannem verbis, manifestus est Laetantii error, qui Jesum numquam seipsum Deum dixisse ausus est asseverare. Juliani vero θεομαχος impudentia, qui dixit neque Paulum, neque Mattheum, neque Marcum, neque Lucam Christo Jesu θεομαχος tribuisse, cum ex Parallelimo nostro, tum & ex Cyrilli disputationibus facile retunditur. Plerique sane è recentioribus Judaeis

Laet. libr. 4.
Instit. cap. 14.

Cyrrill. contr.
Julian. libr. 10.

dicere solent, non aliam ob causam gentem suam diuturnis calamitatibus & miserabili exilio esse damnatam, quam quod unus ex ea, Jesus nempe, se Deum facere ausus sit. Desino in testimonio ex Epistola Plinii ad Trajanum, in quo priscos Christianos solitos fuisse affirmat *carmen Christo, quasi Deo, dicere secum invicem*. Tertulianus Epistola hujus auctoritate in Christianorum defensionem utens, sic ista Plinii reddit: *Nihil aliud se de sacris eorum comperisse, quam ceteros antelucanos, ad cavendum Christo ut Deo*. Sic enim legendum esse indicant Plinii verba, non ut vulgo, *Christo & Deo*. Quod jam ante observavit Scaliger in Animadversionibus ad Eusebium, a quo sic exponitur Tertulliani locus, *Χριστὸν ὡς θεὸν ὑμῶν*. Hieronymus interpret ipse utitur Tertulliani verbis: *Ad cavendum Christo ut Deo*. Hoc ipsum aliis dictionibus, at non alio sensu transtulit Eusebius Chronici in quibusdam, & Historiae locis: *τὸν Χριστὸν θεὸν ἰσχυρῶς ὑμῶν*. *Christum, sic tanquam Deum, hymnis concelebrare*. Adeo constans erat vel primævis illis Christianæ religionis initiis opinio, Christum à Christianis Deum haberi. Alibi etiam Eusebius ex vetustis quibusdam Commentariis docet Justinum, Miltiadem, Tatianum, Clementem, Irenæum, Melitonem, aliosque complures Christo divinitatem tribuisse, tum subjicit, jam inde à primis Ecclesiæ temporibus Christianos Christo ut Deo carmina cecimisse: *Ἀλλοιοὶ δὲ θεοὶ ἔωδα ἀδύφωον, ἀπὸ ἀρχῆς ὑπὸ πῶτον χειροῦται, τὸν λόγον τῆς θεῆς τὸν Χριστὸν ὑμῶσι θεολογοῦντες*. Quot autem Psalmi & Ode fratrum, ab initio à fidelibus scriptæ, Verbum Dei Christum ut Deum predicant.

Plin. libr. 10. Epist. 97.

Tertull. Apol. cap. 2.

Euseb. Chron. libr. 2. & Grot. libr. 1. & Hist. libr. 3. cap. 33.

Euseb. Hist. libr. 5. cap. 18.

CAPUT XXVI.

Jesus Homo.

GEN. 3. 15. Inimicitias ponam inter te & mulierem, semen tuum & semen illius.

2. Reg. 7. 4, 5, 12. Ecce sermo Domini ad Nathan dicens, Vade, & loquere ad servum meum David. . . . Cum completi fuerint dies tui, & dormieris cum patribus tuis, suscitabo semen tuum post te, quod egredietur de utero tuo, & firmabo regnum ejus.

Isa. 7. 14. Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel.

Isa. 9. 6. Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis.

Isa. 45. 8. Rorate celi desuper, & nubes pluant justum; aperiatur terra, & germinet Salvatorem.

Isa. 52. 14. & 53. 2, 3. Sicut obstupuerunt super te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus ejus, & forma ejus inter filios hominum. . . . Vidimus eum, & non erat aspectus, & desideravimus eum, despectum & novissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem.

Jerem. 31. 22. Creavis Dominus novum super terram, Femina circumdabit virum.

Dan. 7. 13. Aspiciebam ergo in visione notis, & ecce cum nubibus caeli quasi Filius hominis veniebat, & usque ad Antiquum dierum pervenit.

Dan. 9. 26. Post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus.

MATTH. 1. 25. Peperit Filium suum primogenitum, & vocavit nomen ejus Jesus.

Matth. 4. 2. Et cum jejunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit. Et Luc. 4. 2.

Matth. 8. 20. Filius hominis non habet, ubi caput reclinet. Et Matth. 9. 6. Et sic passim appellatur in Novo Testamento.

Matth. 12. 46. Adhuc eo loquente ad turbas, ecce mater ejus, & fratres stabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem ei quidam, Ecce mater tua, & fratres tui foris stant quærentes te. Et Marc. 3. 31, & seq. Et Luc. 8. 19, & seq.

Matth. 21. 18. Mane autem revertens (Jesus) in civitatem esuriit. Et Marc. 11. 12.

Matth. 26. 71, & seq. Exeunte autem illo (Petro) januam, vidit cum alia ancilla, & ait his qui erant ibi, Et hic erat cum Jesu Nazareno. Et iterum negavit cum juramento, Quia non novi hominem. . . . Tunc cepit detestari, & jurare quia non novisset hominem.

Luc. 1. 31. Ecce concipies in utero, & paries Filium, & vocabis nomen ejus Jesus.

Luc. 2. 52. Et Jesus proficiebat sapientia, & atate, & gratia apud Deum & homines.

Luc. 23. 4, & seq. Ait autem Pilatus ad Principes Sacerdotum & turbas, Nihil invenio causa in hoc homine. . . . Pilatus autem audiens Galileam, interrogavit si homo Galilaus esset, Pilatus . . . dixit ad illos, Nullam causam invenio in homine isto.

Luc. 23. 46, 47. Hac dicens (Jesus) expiravit. Videns autem Centurio quod factum